

Tekoäly- ja tekijänoikeus pienryhmät Ryhmä III: Juridiikka

EU- ja kansalliset oikeuslähteet

Ismo Huhtanen & Maria Rehbinder 28.10.2024

Eri intressitahojen oikeudellisia näkökulmia tekijänoikeuteen ja tekoälyyn

Toimijat	Tavoite EU:n perusoikeuskirjan (2016/C 202/02) valossa	Intressi	Huoli	Muut
Oikeudenhaltijat				
Uutismedia, lehdistö	<p>11 artikla Sananvapaus ja tiedonvälityksen vapaus</p> <p>1. Jokaisella on oikeus sananvapauteen. Tämä oikeus sisältää mielipiteenvapauden sekä vapauden vastaanottaa ja levittää tietoja tai ajatuksia viranomaisten siihen puuttumatta ja alueellisista rajoista riippumatta.</p> <p>2. Tiedotusvälineiden vapautta ja moniarvoisuutta kunnioitetaan.</p> <p>16 artikla Elinkeinovapaus</p> <p>Elinkeinovapaus tunnustetaan unionin oikeuden sekä kansallisten lainsäädäntöjen ja käytäntöjen mukaisesti.</p> <p>17 artikla Omistusoikeus</p> <p>1. Jokaisella on oikeus nauttia laillisesti</p>	<p>Elinvoimainen, riippumaton toimituksellinen tiedonvälitys</p> <p>Kansalaisten sananvapaus</p> <p>Tiedon huoltovarmuuden ylläpitäminen</p> <p>Sivistyksen, kulttuurin ja osaamisen ylläpitäminen</p> <p>Avoimen demokraattisen yhteiskunnan säilyttäminen</p> <p>Investointien suoja</p> <p>Neuvotteluaseman turvaaminen</p> <p>Uudella, paremmalla toimituksellisella sisällöllä kilpailemisen mahdollistaminen markkinoilla</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uutismedian elinvoiman heikentyminen vaikuttaa tiedon huoltovarmuuteen ja kansalaisten sananvapauteen, ja sitä kautta myös demokraattiseen yhteiskuntajärjestelmään • Se, että neuvotteluasemaa suhteessa suuriin tekoäly-yhtiöihin ei saavuteta lainkaan tai että se menetetään • Investointien suojan menettäminen • Kilpailevat sisältöpalvelut, jotka perustuvat oikeudenhaltijoiden sisältöinvestointeihin • Julkisen rahoituksen toimijat, kuten muisti- ja tutkimusorganisaatiot, vesittävät toimillaan uuden toimituksellisen sisällön luomisen edellytykset • Kielto-oikeuden ml. oikeuden pidättää oikeudet kaupalliseen tekstin- ja tiedonlouhintaan menettäminen tieteellisen tutkimuksen -poikkeuksen lavean tulkinnan vuoksi 	<ul style="list-style-type: none"> • Uutismedian ja lehdistön toimitukselliset sekä tietokirjallisuuden tekstisisällöt ovat arvokkaimpia sisältöjä kansallisia kielimalleja rakennettaessa, ja myös generatiivista tekoälyä koulutettaessa. • Mission letter Henna Virkkunen (Executive Vice-President-designate for Tech Sovereignty, Security and Democracy) 17.9.2024: “...ensure an approach to the media which recognizes its unique place in our democracies and culture, while also supporting its commercial development. You will consider to further improve the copyright framework to address new challenges raised by market

	<p>hankkimastaan omaisuudesta sekä käyttää, luovuttaa ja testamentata sitä. Keneltäkään ei saa riistää hänen omaisuuttaan muutoin kuin yleisen edun sitä vaatiessa laissa säädetyissä tapauksissa ja laissa säädettyjen ehtojen mukaisesti ja siten, että hänelle suoritetaan kohtuullisessa ajassa oikeudenmukainen korvaus omaisuuden menetyksestä. Omaisuuden käyttöä voidaan säännellä lailla siinä määrin kuin se on yleisen edun mukaan välttämätöntä.</p> <p>2. Teollis- ja tekijänoikeudet turvataan.</p>	<p>Vapaus hyödyntää tekoälyä toimituksellisessa työssä</p> <p>Riippumattoman toimituksellisen työn ja sen järjestämisen vapauden säilyttäminen sekä vastaavan toimittajan viimekätisen päätösvallan säilyttäminen</p>		<p>and technology developments.”</p>
<p>Musiikin tekijät ja kustantajat</p>	<p>Artikla 17 Omistusoikeus Erityisesti Artikla 17(2) Teollis- ja tekijänoikeudet turvataan.</p>	<p>Riittävät avoimuusvelvoitteet varmistettava.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Läpinäkyvyys koko arvoketjussa on välttämätöntä tekijänoikeuksien suojaamiseksi. • Tekoälymallien tarjoajien oltava velvollisia antamaan 	<ul style="list-style-type: none"> • Oikeudenhaltijoiden haastava neuvotteluasema suhteessa tekoäly-yhtiöihin. • Oikeudenhaltijoiden on käytännössä mahdotonta pystyä puuttumaan tekijänoikeus-loukkauksiin, mikäli avoimuusvelvoitteet ovat riittämättömiä tai mikäli 	

		<p>mahdollisimman yksityiskohtaiset tiedot teosten käytöstä ja käytön laillisuudesta, kun teoksia käytetään tekoälypalvelujen koulutusdatan lähteenä.</p> <p>Lähtökohtainen oletus, että ilmoitetussa lähteessä olevia teoksia on käytetty koulutukseen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oikeudenhaltijoilla ei ole käytännössä mahdollisuuksia selvittää, mitä aineistoa tekoälyn kouluttamiseen on käytetty. Siten on tarpeen asettaa oletus, että tekoälymallin koulutukseen on käytetty kaikkia teoksia, joita tekoälytoimijan nimeämässä koulutuslähteissä on saatavilla, ellei tekoäly-yhtiö pysty esittämään, ettei tiettyjä teoksia ole	<p>tekoäly-yhtiöt pyrkivät laittomasti vetoamaan rajoitussääntöihin tai safe harbor järjestelyyn.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vääristynyt markkinatilanne, jossa sisältöpalvelut, jotka perustuvat oikeudenhaltijoiden omistamaan sisältöön, vievät oikeudenhaltijoiden toimeentulon. • EU-tekoälytoimistolla liian rajalliset resurssit hoitaa tekijänoikeuksiin liittyvät tehtävät ja puuttua loukkauksiin.	
--	--	--	---	--

käytetty tekoälyn
kouluttamiseen.

**Tarvitaan toimiva
lisensointimarkkina ja
proaktiivinen
lisensointivelvoite.**

- Teosten käyttö edellyttää lähtökohtaisesti ennakkolupaa ja tekoälyasetus korostaa tekijänoikeuden kunnioittamista. On varmistettava, että voidaan luoda kestävä ja toimiva lisensointimarkkina ja, että tekoäly-yhtiöt noudattavat EU:n tekijänoikeuslainsäädäntöä; tekoälymallien tarjoajille on asetettava velvollisuus tehdä aktiivista yhteistyötä oikeudenhaltijoiden ja heitä edustavien tekijänoikeusjärjestöjen kanssa lisenssin hankkimiseksi.

**Oikeudenhaltijoille
valmistettava kohtuullinen
korvaus koko
tekoälyarvoketjun
toiminnasta.**

- Oikeudenhaltijoiden oikeus kohtuulliseen korvaukseen heidän teostensa käytöstä on lainsäädännön vaatimus, jonka toteutuminen on varmistettava.
- Tekoälyn arvoketjussa hyödyttään oikeudenhaltijan luovan työn tuloksista ja teosten tekemiseen käyttämistä investoinneista monessa portaassa aina koulutuskäytöstä tekoälysisällön hyödyntämiseen: on huolehdittava siitä, että tekoäly-yhtiöiden saama hyöty jakautuu kaikissa portaissa kohtuullisesti myös luovan alan toimijoille, jotka ovat osaltaan mahdollistaneet hyödyn syntymisen

tekoälymarkkinalla.
Tekoäly-yhtiöiden
maksuvelvollisuus ei
voi olla sidottu
ainoastaan tekoälyn
koulutuskäyttöön:
myös
oikeudenhaltijoiden
teoksiin pohjautuvan
tekoälysisällön käyttö
vaikuttaa
negatiivisesti
oikeudenhaltijoiden
toimeentuloon.

**Tekijänoikeuksien
täytäntöönpanon pitää
toimia myös EU:n
ulkopuolisiin toimijoihin.**

- Tekoälyasetuksen
mukaan
läpinäkyvyysvaatimuk
set ulottuvat myös
EU:n ulkopuolella
oleviin toimijoihin,
joiden palveluita on
saatavilla EU:ssa. On
varmistettava
kansallisesti, että
myös kansallisia
toimeenpanoa
koskevia säännöksiä
(mm. pääsy
todisteisiin,

turvaamistoimet, vahingonkorvausvaatimukset) voidaan soveltaa EU:n ulkopuolisiin tekoälytoimijoihin, joiden palveluita on saatavilla EU:ssa vastaavasti kuin EU-toimijoihin (riippumatta siitä missä tekoälypalvelun kouluttaminen on tapahtunut).

DSM-direktiivin 4 artiklan mukaiset oikeudenpidätykset ja artiklan asianmukainen soveltaminen

- Oikeudenhaltijat ja heitä edustavat tekijänoikeusjärjestöt eivät tyypillisesti saata suojattuja teoksia yleisön saataviin verkossa itse, vaan se kuuluu usein digitaalisten palveluntarjoajien (DSP), kuten musiikkistriimauspalveluiden, sopimuksen mukaisesti tehtäviin. Oikeudenhaltijat eivät

		<p>siten itse pysty vaikuttamaan esim. teosten metadataan tai muihin teknisiin ratkaisuihin ja tämä on huomioitava, kun päätetään standardeista liittyen oikeudenpidätysten koneluettavaan muotoon. Lisäksi on erityisen tärkeää, että DSP:llä on velvollisuus ryhtyä tarvittaviin teknisiin ja muihin toimenpiteisiin oikeudenhaltijoiden ja tekijänoikeusjärjestöjen tekemien varausten ja oikeudenpidätysten toteuttamiseksi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • DSM-direktiivin 4 artiklaa on tulkittava suppeasti; se ei ulotu tekoälypalvelun yleisölle saattamiseen tai palvelun kaupallistamiseen. 		
Esittävät taiteilijat	1 artikla Ihmisarvo Ihmisarvo on loukkaamaton. Sitä on kunnioitettava ja suojeltava. 3 artikla Oikeus	Yksilön autonomian turvaaminen: Oman persoonan (ääni, ulkonäkö	<ul style="list-style-type: none"> • Oman persoonan osa-alueiden väärinkäytökset 	<ul style="list-style-type: none"> • Esiintyjien persoonallisuudella ei ole kattavaa suojaa Suomen lainsäädännössä eikä

	<p>henkilökohtaiseen koskemattomuuteen 1. Jokaisella on oikeus ruumiilliseen ja henkiseen koskemattomuuteen.</p> <p>8 artikla Henkilötietojen suoja 1. Jokaisella on oikeus henkilötietojensa suojaan. 2. Tällaisten tietojen käsittelyn on oltava asianmukaista ja sen on tapahduttava tiettyä tarkoitusta varten ja asianomaisen henkilön suostumuksella tai muun laissa säädetyn oikeuttavan perusteen nojalla. Jokaisella on oikeus tutustua niihin tietoihin, joita hänestä on kerätty, ja saada ne oikaistuksi. 3. Riippumaton viranomaisen valvoo näiden sääntöjen noudattamista.</p> <p>13 artikla Taiteen ja tutkimuksen vapaus Taiteen ja tieteellisen tutkimuksen vapaus turvataan. Akateemista vapautta kunnioitetaan.</p> <p>17 artikla Omistusoikeus</p>	<p>jne.) hyödyntämisestä päättäminen</p> <p>Väärinkäytöksiltä suojautuminen</p> <p>Taiteen ja kulttuurin vapaus</p> <p>Lähioikeuksien turvaaminen tekoälyllä luodun ”teoksen” esittäjälle</p> <p>Tekijöiden neuvotteluaseman turvaaminen, kollektiivinen sopiminen ja tarvittaessa pakkolisenssit neuvotteluaseman varmistamiseksi</p> <p>Avoimuusveloitteen varmistaminen</p> <p>Tiedonsaanti tekoälyn koulutusmateriaalista sekä tekijänoikeudella suojattu materiaali että henkilötietojen piiriin kuuluva (mm. ulkonäkö, ääni)</p> <p>Oman persoonan osa-alueiden väärinkäytökset Esittävien taiteilijoiden lähioikeuksien toteutuminen tulevaisuudessa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Esittävien taiteilijoiden lähioikeuksien toteutuminen tulevaisuudessa • Esittävien taiteilijoiden neuvotteluaseman rapautuminen • Hallitsematon persoonan kopiointi • Persoonan suojan nykyinen riittämättömyys • Henkilötietojen väärinkäyttö • Esittävien taiteilijoiden heikot mahdollisuudet puuttua väärinkäyttöksiin 	<p>EU:ssa. Esimerkiksi Tanskassa valmistellaan asiaan liittyvää lainsäädäntöä.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vrt. myös Yhdysvaltojen Right of Publicity.
--	---	---	---	--

	<p>1. Jokaisella on oikeus nauttia laillisesti hankkimastaan omaisuudesta sekä käyttää, luovuttaa ja testamentata sitä. Keneltäkään ei saa riistää hänen omaisuuttaan muutoin kuin yleisen edun sitä vaatiessa laissa säädetyissä tapauksissa ja laissa säädettyjen ehtojen mukaisesti ja siten, että hänelle suoritetaan kohtuullisessa ajassa oikeudenmukainen korvaus omaisuuden menetyksestä. Omaisuuden käyttöä voidaan säännellä lailla siinä määrin kuin se on yleisen edun mukaan välttämätöntä.</p> <p>2. Teollis- ja tekijänoikeudet turvataan.</p>	<p>Esittävien taiteilijoiden neuvottelua aseman rapautuminen</p> <p>Hallitsematon persoonan kopiointi</p> <p>Persoonan suojan nykyinen riittämättömyys Henkilötietojen väärinkäyttö</p> <p>Esittävien taiteilijoiden heikot mahdollisuudet puuttua väärinkäyttöihin</p> <p>Kielto-oikeuden käyttäminen</p> <p>Yksityisyydensuoja</p> <p>Oikeusturvakeinojen käyttämisen mahdollistaminen (lainsäädäntö ja resurssit/kustannukset)</p>		
<p>Kirjallisuus</p>	<p>11 artikla Sananvapaus ja tiedonvälityksen vapaus</p> <p>13 artikla Taiteen ja tutkimuksen vapaus Taiteen ja tieteellisen tutkimuksen vapaus</p>	<p>Selvitys teoksen hyödyntämisestä tekoäly-yhtiöiltä</p> <p>Läpinäkyvyys, millä aineistolla tekoäly koulutettu, varmistettava (avoimuusvelvoite)</p> <p>Oikeudenhaltijoilta saatava suostumus teoksen käyttöön tekoälyn kouluttamiseksi</p>	<p>tekoäly- tekoälyn kouluttamiseen</p> <ul style="list-style-type: none"> Sääntelystä huolimatta teoksia käytetään luvatta tekoälyn kouluttamiseen Läpinäkyvyysvelvoitteen heikkouden vuoksi oikeudenhaltijan hallitsematon tietää, onko 	<ul style="list-style-type: none"> Köyhtyykö kirjallisen ilmaisun taso Suomessa nykyisille, jos tekoälyn käyttö kirjallisuuden

	<p>turvataan. Akateemista vapautta kunnioitetaan.</p> <p>16 artikla Elinkeinovapaus</p> <p>17 artikla Omistusoikeus</p>	<p>Asianmukainen ja oikeasuhtainen korvaus, mikäli suojattua aineistoa käytetty ilman lupaa</p> <p>Tekijänoikeus, kun tekoälyä käytetty työkaluna teoksen luomiseen, selvennämiseen ja kääntämiseen</p> <p>Eettiset periaatteet tekoälyn käytölle kirjallisuudessa</p> <p>Oikeuden pidättämisen (opt-out) tehokas toteutuminen</p> <p>Teosten lisensoinnin tekoälyn kouluttamiseen ja kielimallien rakentamisen kehittäminen</p>	<p>teosta käytetty tekoälyn kouluttamiseen</p> <p>• Kotimaisten oikeudenhaltijoiden heikko asema verrattuna kansainvälisiin tekijänoikeusjärjestelmään</p> <p>• Suomen kielen asema</p>	<p>luomisessa lisääntyy?</p> <ul style="list-style-type: none"> • European Writers' Council:n (EWC) AI Toolkit for the book sector: https://europeanwriterscouncil.eu/ai-tool-kit2024/ • Human artistry campaign: https://www.humanartistrycampaign.com/ <ul style="list-style-type: none"> • EWC contribution to the AI Office consultation: https://europeanwriterscouncil.eu/ewc-contribution-to-the-ai-office-consultation-future-proof-ai-act/ • International Publishers
--	--	--	---	--

				<p>Association position on Generative AI and Copyright: https://internationalpublishers.org/wp-content/uploads/2024/02/IPA-position-on-Generative-AI-and-Copyright-Policy-FEB-2024.pdf</p>
Ääniteteollisuus	<p>17 artikla Omistusoikeus</p> <p>1. Varmistaa, että tekijänoikeudet turvataan ja että äänitetuottajien yksinoikeutta ei rajoiteta.</p>	<p>Varmistaa riittävät avoimuusveloitteet.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tekijänoikeudella tai lähioikeuksilla suojattuja teoksia tai äänitallenteita tekoälyprosesseissa käyttäville kehittäjille, palveluntarjoajille ja operaattoreille asetetaan tarpeelliset ja selkeät veloitteet sen selvittämiseksi, mitä aineistoja prosesseissa on käytetty/hyödynnetty. Vain tällöin oikeudenhaltijoille on mahdollista käyttää 	<ul style="list-style-type: none"> • Tekijänoikeudella suojattujen aineistojen luvaton käyttö tekoälymalleissa ja – järjestelmissä mahdollistaen laajamittaisen uuden aineiston tuottamisen, jotka kilpailevat laillisilla markkinoilla tuotettujen sisältöjen kanssa. Tämä johtaa luovien alojen investointien ja toimintaedellytysten rapautumiseen. • Mahdollisuudet puuttua tehokkaasti luvattomaan tekijänoikeudella suojattujen aineistojen käyttöön. 	

		<p>yksinoikeuksiaan ja neuvotella sisältöjen käytöstä.</p> <p>Turvata sopimusvapaus ja kilpailu vapailla markkinoilla.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tehokkain tapa varmistaa eurooppalaisen tekoälyn ja muiden huipputeknologioiden terve markkinakehitys, myös tukemalla pieniä EU:n tekoälyntarjoajia, on varmistaa, että oikeudenhaltijat ja teknologiayritykset voivat toimia vapailla ja kilpailukykyisillä markkinoilla. Oikeudenhaltijoiden tulee voida itse valita, lisensoivatko ne sisältönsä ja millä ehdoilla. <p>Pakkolisenssiratkaisut tulee torjua.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oikeudenhaltijoiden yksinoikeutta sopia sisältöjensä käytöstä ei tule rajoittaa uusilla rajoituksilla, pakkolisensseillä tai sopimuslisenssimalleilla. Pakkolisenssi olisi 	<p>Esimerkiksi liikesalaisuuksiin vedoten voidaan yrittää pyrkiä tinkimään riittävästä avoimuusveloitteesta ja näin tosiasiallisesti poistaa tekijänoikeuksien suoja.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Avoimuusveloitteen noudattamatta jättämisen tulee synnyttää oletettaman tekijänoikeudella suojattujen aineistojen luvattomasta käytöstä. <p>Oikeudenmukainen järjestelmä edellyttää, että väärinkäyttöksiin on mahdollista puuttua. Suomessa on tällä hetkellä Pohjoismaiden lievin rangaistuskäytäntö IP-rikoksista sekä heikoimmat edellytykset puuttua internet-ympäristössä tapahtuviin oikeudenloukkauksiin tai edes tutkia niitä. Ruotsissa ja Tanskassa tekijänoikeusrikosten maksimirangaistus on kuusi vuotta, Suomessa kaksi.</p>	
--	--	--	---	--

ristiriidassa oikeudenhaltijoiden tavanomaisessa mahdollisuudessa käyttää ja hyödyntää omistusoikeuttaan. Se rajoittaisi oikeudenhaltijoiden oikeutta neuvotella ja sopia asianmukainen korvaus äänitteidensä käytöstä. Rajoitus olisi vastoin kansainvälisiä sopimuksia.

Täysin tekoälyn tuottamaa sisältöä ei tule suojata tekijänoikeudella tai lähioikeuksilla.

- Aineistoa, joka on tuotettu koneilla, ilman ihmisen luovuutta, ei tule suojella, ei tekijänoikeudella eikä lähioikeudella.

DSM-direktiivin 4 artiklan asianmukainen soveltaminen.

- Artiklan säätämä poikkeus ei ulotu tapauksiin, joissa tekoälyjärjestelmät, joita on koulutettu käyttämällä tällaisten laillisesti

		<p>saatavilla olevien teosten ja muiden aineistojen kopiota, asetetaan myöhemmin yleisön saataville ja kaupallistetaan.</p> <p>DSM-direktiivin 4 artiklan käsitettä "laillinen pääsy" on syytä tulkita suppeasti. Pääsyä tekijänoikeudella suojattuun sisältöön, kuten äänitallenteisiin, ei voida pitää laillisena, jos se tapahtuu kiertämällä olemassa olevia pääsyn rajoituksia, mukaan lukien teknisten suojauksien kiertämistä tai muita esteitä esim. ehtoja, jotka kieltävät pääsyn tähän tarkoitukseen.</p>		
Peliala	<p>13 artikla Taiteenvapaus Taiteen vapaus on turvattava myös digitaalisessa ympäristössä.</p> <p>16 Artikla Elinkeinovapaus Elinkeinovapaus tunnustetaan digitaalisen ympäristön perusoikeuksia tasapainottaessa.</p>	<p>Tekijänoikeuslainsäädännön soveltaminen ja kehittäminen ei saa muodostaa estettä uusimpien tekoälytyökalujen hyödyntämiselle Euroopassa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Omien tekoälytyökalujen luominen, yhteistyö tekoälytyökalujen rakentajien kanssa ja tekoälytyökalujen hyödyntäminen on menestyksen ja globaalin kilpailukyvyyn ehto pelialalla 	<ul style="list-style-type: none"> • Vielä hetken enemmistö verkkosisällöistä on ihmisen luomia. Kohta valtaosa on tekoälyn luomaa sisältöä. Tässä ympäristössä IP oikeuksien suojaamisen fokus on siirrettävä tekijän tekijänoikeuksista tavaramerkkien ja mallioikeuksien suojaan digitaalisessa ympäristössä. • Tekijänoikeusjärjestelmän heikko oikeusvarmuus on yksi keskeisistä esteistä uusien tekoälytyökalujen hyödyntämiselle Euroopassa. Moni eurooppalainen pelikehittäjä on 	<ul style="list-style-type: none"> • Peliala liittää luovien alojen digitaalisen murroksen edellä. Pelisisältöjen jatkuvasti muuttuvat ja kasvavat tarpeet ovat teknologisten ja liiketoiminnallisten innovaatioiden keskeinen ajuri. Luovat (generative) tekoälytyökalut ovat tästä vain yksi esimerkki. Pelialan esimerkki osoittaa, että luovien alojen ei tarvitse tyytyä sopeutumaan

		<p>IP oikeuksien haltija päättää miten tasapainottaa tekoälyn luomien mahdollisuuksien hyödyntämisen ja IP:n suojaamisen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pelialan fokus on siirtynyt IP:n suojaamisesta IP:n kontrollointiin. Oleellista on löytää optimaalinen tasapaino, esim. viraalimarkkinoinnissa käytettävien tekoälytyökaluillaluotujen fanisisältöjen mahdollistamisen ja IP:n suojaamisen välillä. <p>Tekijänoikeuslainsäädännön soveltamisen on turvattava ihmisen luomien sisältöjen kilpailukyky.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ihmisten luomiin sisältöihin kytkeytyvä monimutkainen ja työläs tekijänoikeuslainsäädäntö on ollut keskeinen kannustin esim. tekoälypohjaisen musiikin nopealle kehitykselle. • Tekijänoikeuslainsäädäntö ei saa tehdä ihmisten luomien sisältöjen hyödyntämisestä niin työlästä, riskialtista ja kallista, että niistä tulee 	<p>rajoittanut tekoälytyökalujen käyttöä globaaleja kilpailijoitaan enemmän tekijänoikeuslainsäädäntöön liittyvien riskien ja epävarmuuksien vuoksi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Luovaan tekoälyyn liittävä tekijänoikeuslainsäädännön kehitys ei tällä hetkellä noudata innovaatioystävällisen lainsäädäntöympäristön periaatteita: <ul style="list-style-type: none"> ○ Sisältöneutraliteetti: Pelit ovat yhdistelmä musiikkia, tekstiä, kuvitusta ja audiovisuaalisia sisältöjä. Kaiken regulaation ja sen soveltamisen on oltava sisältöneutraalia. ○ Harmonisaatio: Digitaalisen sisämarkkina-alueen toiminnan turvaamiseksi tekoälyn käyttöön ei saa luoda 27 kansallista standardia vaan sille tarvitaan yhteiset EU-tason puitteet. ○ Yhdenmukaisuus: Tekijänoikeusjärjestelmää ei saa kehittää irrallaan muusta lainsäädäntöympäristöstä. Esim. tekoälyasetuksen ja tekijänoikeusjärjestelmän 	<p>teknologiseen murrokseen. Ne voivat myös itse olla se teknologinen murros, jonka ne haluavat maailmassa nähdä.</p>
--	--	--	--	---

		<p>sisältömarkkinoiden kuriositeetti.</p> <p>Tekijöiden tekijänoikeuksien turvaaminen on tarkasti tasapainotettava heidän sopimuksen vapauttaan ja liiketoiminnan vapauttaan vasten.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tekijöillä on aina oltava oikeus sopia teosten hyödyntämisestä tekoälytyökalujen kouluttamiseen haluamillaan ehdoilla. 	<p>on muodostettava koherentti kokonaisuus.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Innovaatiomyönteisyys. Tekijänoikeusjärjestelmä ei saa kohtuuttomasti vaikeuttaa uusien tekoälytyökalujen luomista ja hyödyntämistä. Tekoälyllä luotujen sisältöjen IP-oikeudet on voitava suojata. Lainsäädännön on kannustettava laadukkaiden ihmisen luomien sisältöjen hyödyntämiseen tekoälyn kouluttamisessa. ○ Selkeys ja luotettavuus: Lainsäädännön ja sen soveltamisohjeiden on oltava selkeitä ja sen tulkinnan ennustettavaa. ○ Globaali tulokulma: Digitaaliset markkinat ovat lähtökohtaisesti globaalit. Kansallisten tai eurooppalaisten ratkaisujen sijaan fokus on laitettava globaalien ratkaisujen edistämiseen tai vähintäänkin eri maiden lainsäädäntöympäristöjen erojen täyden läpinäkyvyyden turvaamiseen. <ul style="list-style-type: none"> • Eurooppalaisten toimijoiden suoja globaaleja digijättejä vastaan ei saa 	
--	--	--	---	--

			<p>perustua vain tekoälylainsäädäntöön.</p> <p>Tekoälylainsäädännön rinnalle tarvitaan tiukkaa tekoälytyökalujen epäreilujen ei-neuvoteltavissa olevien standardi B2B-sopimusehtojen regulointia (esim. pakkolisensointi)</p>	
Yleisradio	<p>11 artikla Sananvapaus ja tiedonvälityksen vapaus</p> <p>13 artikla Taiteen ja tutkimuksen vapaus</p> <p>14 artikla Oikeus koulutukseen</p> <p>17 artikla Omistusoikeus</p>	<p>Mahdollisuus helpottaa ja rikastaa monipuolisia työtehtäviä sekä mahdollistaa uusia palveluita toimia ja luoda sisältöjä ja palveluita.</p> <p>Parantaa palveluidemme ja sisältöjen me saavutettavuutta.</p> <p>Uusien mahdollisuuksien kartoittaminen tehtävän monipuolisessa toteuttamisessa yleisöjen henkilökohtaisemmassa palvelemisessa.</p> <p>Mahdollisuudet käyttää tekoälytyökaluja toimitustyössä uusien teknologioiden oppimiseen ja tietotaidon lisäämiseen.</p> <p>Kotimaisten kielten ja kulttuurin huomioiminen tekoälykehityksessä (esimerkiksi saame).</p> <p>Toimiva tekijänoikeusjärjestelmä sekä lisensoinnin toimivuus.</p>	<p>Oikeudet</p> <p>• Tiedolliset epäselvyydet • Riskianalyysit • Sopimukset</p> <p>Taloudelliset epäselvyydet</p> <p>• Tiedollinen huoltovarmuus, tiedon • Tiedollisuus ja luotettavuus ovat • vaarassa.</p> <p>• Kansalaisten tiedolliset oikeudet, • kuten mahdollisuus ymmärtää • tekoälyn vaikutuksia.</p> <p>• Kansalaisten riittämätön tekoälyn • lukutaito.</p> <p>• Tekoälyn mahdolliset negatiiviset • demokratiavaikutukset.</p> <p>• Tekoäly-yhtiöiden neuvottelulta. • Tekoälyjärjestelmien läpinäkyvyys • ei toteudu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Yleisradio on myös muistio-organisaatio • Yleisradion toiminta rahoitetaan julkisilla varoilla

<p>Muistiorganisaatiot</p>	<p>Johdanto-osa: Unioni perustuu ihmisarvon, vapauden, yhdenvertaisuuden ja yhteisvastuun jakamattomiin ja yleismaailmallisiin arvoihin, ja se on tietoinen henkisestä ja eettisestä perinnöstään.</p> <p>11 Artikla Sananvapaus ja tiedonvälityksen vapaus 1. Jokaisella on oikeus sananvapauteen. Tämä oikeus sisältää mielipiteenvapauden sekä vapauden vastaanottaa ja levittää tietoja tai ajatuksia viranomaisten niihin puuttumatta ja alueellisista rajoista riippumatta. 2. Tiedotusvälineiden vapautta ja moniarvoisuutta kunnioitetaan.</p> <p>13 artikla Taiteen ja tutkimuksen vapaus Taiteen ja tieteellisen tutkimuksen vapaus turvataan. Akateemista vapautta kunnioitetaan.</p> <p>14 artikla Oikeus koulutukseen Jokaisella on oikeus koulutukseen ja oikeus saada</p>	<p>Museoilla, arkistoilla ja kirjastoilla on merkittävä yleishyödyllinen / lakisääteinen tehtävä ja keskeinen rooli toimia yhteiskunnan ja kulttuurin muistina.</p> <p>Museoiden, arkistojen ja kirjastojen on lakisääteisiä / yleishyödyllisiä tehtäviään suorittaessaan pysyttävä ajan tasalla huomioiden teknologian kehitys (myös generatiivinen tekoäly) ja digitalisoituminen.</p> <p>Tekijänoikeudenkin näkökulmasta muistiorganisaatioiden suhde erityisesti sananvapauteen, tiedonvälitykseen, tutkimukseen ja koulutukseen on keskeinen.</p> <p>EU:n data-avaruuteen liittyvä laaja kokonaisuus (säätely, rahoitus jne.) on laadittu tarkasti hakien toimivaa tasapainoa vapaan tutkimuksen, kulttuuri- ja luovien alojen, teollisuuden sekä tekijöiden toimintaedellytysten ja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Muistiorganisaatioiden yhteiskunnallisesti ja kulttuurisesti keskeinen tehtävä on turvattava digitalisoituvassa ympäristössä huomioiden teknologian kehitys, myös (generatiivinen) tekoäly. • Muistiorganisaatioiden intressissä huomioida kotimaisten kielten ja kulttuurin asema tekoälytyökaluja kehitettäessä, koulutettaessa ja käytettäessä. Kaupalliset toimijat eivät keskity pieniin kielialueisiin. (esim. Ruotsin ja Taskan kansallisten kirjastojen projektit kielimallien kehittämisessä). • DSM-direktiiviin perustuvien tekijänoikeuslain tekstin- ja tiedonlouhintaan liittyvien muistiorganisaatioille annettujen oikeuksien kaventava tulkinta vaikuttaisi vaarallisesti tieteellisen tutkimuksen vapauteen, ja laajemmin EU:n data-avaruuden tasapainoon. • Pyrkimykset luoda DSM-direktiivin vastaisia tekijänoikeuslain tulkintoja luo epävarmuutta ja estää mm. tieteellisen tutkimuksen vapautta. • Mikäli suomalaisilla tutkijoilla ei ole käytettävissä laadukkaita ja laajoja aineistokokonaisuuksia, he joutuvat huonompaan asemaan kuin eurooppalaiset kollegansa ja 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Teknologinen kyvykkyys ja osaaminen ovat myös olennainen osa Euroopan unionin turvallisuuden ja kansalaisten vapauden turvaamista.</i> • Muistiorganisaatioiden olennainen rooli suhteessa kotimaisten ja EU-tason kielimallien tutkimukseen ja koulutukseen tulee huomioida; erityisesti kotimaisten kielten ja kulttuurin näkökulmasta. • Läpinäkyvyys tekoälyn koulutukseen käytettyyn materiaalin on ongelma. Tutkimuksen olennainen periaate on kertoa avoimesti, millä aineistoilla tutkimus on tehty. Tutkimuksessa olisikin yhdessä muistiorganisaatioiden kanssa mahdollista kehittää käytänteitä, jossa kielimallien tai muiden tekoälyratkaisujen tausta-aineisto olisi tunnistettavissa.
-----------------------------------	--	---	--	---

	<p>ammattillista koulutusta sekä jatko- ja täydennyskoulutusta.</p>	<p>oikeuksien välillä. DSM-direktiivi on yhtälön yksi osa. Suomalaisen tieteen kansainvälisen kilpailukyvyyn ja suomalaisten tutkijoiden toimintaedellytysten takia on erittäin tärkeää, ettei edellä mainittua EU:n harmonisoitua kokonaisuutta aleta kansallisella tasolla vesittämään esimerkiksi supistamalla kansallisella lainsäädännöllä DSM-direktiivissä kulttuuriperintölaitoksille ja tutkijoille annettuja oikeuksia tiedonlouhintaan.</p> <p>Lisää intresseistä Yleisradion (myös merkittävä muistiorganisaatio) osiossa.</p>	<p>joutuvat käyttämään ulkomaisia aineistoja, mikä vaarantaa suomalaisen tutkimuksen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jos muistiorganisaatioille lainsäädännöllä luotuja oikeuksia kavennetaan tulkinnoilla tai jopa uudella lainsäädännöllä esimerkiksi (generatiivisen) tekoäly -tekniologian suhteen, etenkin tieteellisen tutkimuksen vapauden varmistamiseksi on huomioitava mittava tarve skaalautuville lisensiointijärjestelyille, jotka vaatisivat vastaavasti mittavaa lisärahoitusta. • Lisää huolista Yleisradion (myös merkittävä muistiorganisaatio) osiossa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Esim. EU-rahoituksella rakennettava European Collaborative Cloud for Cultural Heritage, joka tulee sisältämään kulttuuriperinnön tutkimukseen kehitettyjä nykyaikaisia menetelmiä ja työkaluja (ks. myös Horisontti Eurooppa ja Digital Europe).
<p>Tutkimus-organisaatiot</p>	<p>13 artikla Taiteen ja tutkimuksen vapaus Taiteen ja tieteellisen tutkimuksen vapaus turvataan. Akateemista vapautta kunnioitetaan.</p> <p>14 artikla Oikeus koulutukseen 1. Jokaisella on oikeus koulutukseen ja oikeus</p>	<p>Euroopan strateginen autonomia, jonka olennainen osa on digitaalisen teknologian kehittäminen, kuten tekoälymallien ja järjestelmien tutkimus ja tekoälyn hyödyntämisen tutkimus sekä koulutus yliopistoissa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liian tiukka tieteellisen tutkimuksen tulkinta johtaa siihen, että EU:ssa ei kehitetä kilpailukykyistä tekoälyteknologiaa ja EU on riippuvainen USA:n ja Kiinan teknologiasta, mikä heikentää myös EU:n sotilaallista puolustusta ja kykyä puolustaa demokratiaa ja EU:n perusoikeuksien suojaan perustuvaa oikeusjärjestelmää. 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Teknologinen kyvykkyys ja osaaminen ovat myös olennainen osa Euroopan unionin turvallisuuden ja kansalaisten vapauden turvaamista.</i> • <i>EU strategic autonomy (EU-SA) refers to the capacity of the EU to act autonomously – that is, without being</i>

	<p>saada ammatillista koulutusta sekä jatko- ja täydennyskoulutusta.</p>	<p>Tieteellisen tutkimuksen vapaus tehdä tekoälytutkimusta. Koneoppimisen keinoin kehitetään esimerkiksi uusia kestäväen kehityksen edellyttämiä materiaaleja ja uusia lääkkeitä.</p> <p>Tarjota opetusta tekoälyjärjestelmien vastuullisessa käytössä ja tekoälymallien ja järjestelmien kehitystyössä. Koulutuksen tulee olla valmiuksia tarjoavaa myös tekoälyn kehittämisen ja hyödyntämisen alueilla</p> <p>Opt-outin kautta luotu neuvotteluasema turvaa lisensioinnin avulla teosten kaupallisen hyödyntämisen oikeudenhaltijoille.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Yliopistojen tekoälytutkimukselle lainsäädännöllä tai tulkinnalla luodut esteet hidastavat myös ilmastonmuutoksen torjumisen ja kestäväen kehityksen sekä lääketieteen tutkimusta, johon nyt käytetään tekoälymalleja ja tekoälyjärjestelmiä. • Yleisen tiedonlouhinnan tulkinta johtaa siihen, että yliopiston opiskelijat eivät voi kouluttautua tekoälyjärjestelmien ja mallien hyödyntämisen ja kehittämisen asiantuntijoiksi. 	<p><i>dependent on other countries – in strategically important policy areas. These can range from defence policy to the economy, and the capacity to uphold democratic values. EU strategic autonomy 2013-2023: From concept to capacity Think Tank European Parliament (europa.eu)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Building European strategic autonomy will make the EU less vulnerable in areas such as energy, disinformation and digital technology. It would allow the EU to reap the full dividend of its integration. This could lead to economic gains at a time when the EU's share of global GDP is expected to continue declining up to 2030. Preserving and developing technological know-how through an assertive EU industrial and economic policy, aware of European companies' – particularly potential and strategic value, is key to</i>
--	--	--	---	---

				<p><i>achieving strategic autonomy.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • EPRS STU(2020)652096 EN .pdf (europa.eu) • EU competitiveness: Looking ahead - European Commission (europa.eu) • Vihreä siirtymä Green transition - European Commission (europa.eu) • Industry 5.0 - European Commission (europa.eu)
<p>Teknologia- ja tekoäly-yhtiöt</p>	<p>11 Artikla Sananvapaus ja tiedonvälityksen vapaus 1. Jokaisella on oikeus sananvapauteen. Tämä oikeus sisältää mielipiteenvapauden sekä vapauden vastaanottaa ja levittää tietoja tai ajatuksia viranomaisten niihin puuttumatta ja alueellisista rajoista riippumatta. 2. Tiedotusvälineiden vapautta ja moniarvoisuutta kunnioitetaan.</p>	<p>Tekoälyn ja siihen liittyvien innovaatioiden edistäminen ja kehittäminen Suomessa.</p> <p>Suotuisa toimintaympäristö tekoälyn kehittämiseksi ja käyttöönotolle.</p> <p>Tekoälyn hyödyntäminen ja edistäminen Suomen elinkeinotoiminnassa.</p> <p>Innovaatiot ja tieteelliset löydöt kaikilla talouden aloilla tekoälyn avulla.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Suomen kilpailukyvyyn heikentyminen tekoälyä koskevan kansallisen lisäsääntelyn tai muuta EU-aluetta tiukempien vaatimusten/tulkintojen vuoksi. Tekijänoikeuslainsäädännön pitäisi tukea ja rohkaista tekoälyn kehitystä varmistamalla, että tutkijat ja innovoijat voivat hyödyntää kaikkia tarvittavia rakennuspalikoita. • Tekoölyyn liittyvien innovaatioiden kehityksen hidastuminen/pysähtyminen Suomessa. Tekoäly on riippuvainen 	<ul style="list-style-type: none"> • Lisäksi tulee ottaa huomioon tekoölyyn perustuvien tavaroiden ja palvelujen vapaa liikkuvuus sekä muu EU-sääntely, kuten tekoälyasetus 2024/1689. • Suomen hallitusohjelmassa on tavoitteena mm. se, että Suomi on teknologinen edelläkävijä, joka hyödyntää digitalisaation ja tekoälyn mahdollisuudet

	<p>13 Artikla Taiteen ja tutkimuksen vapaus Taiteen ja tieteellisen tutkimuksen vapaus turvataan. Akateemista vapautta kunnioitetaan.</p> <p>16 Artikla Elinkeinovapaus Elinkeinovapaus tunnustetaan unionin oikeuden sekä kansallisten lainsäädäntöjen ja käytäntöjen mukaisesti.</p> <p>17 Artikla Omistusoikeus 1. Jokaisella on oikeus nauttia laillisesti hankkimastaan omaisuudesta sekä käyttää, luovuttaa ja testamentata sitä. Keneltäkään ei saa riistää hänen omaisuuttaan muutoin kuin yleisen edun sitä vaatiessa laissa säädettyissä tapauksissa ja laissa säädettyjen ehtojen mukaisesti ja siten, että hänelle suoritetaan kohtuullisessa ajassa oikeudenmukainen korvaus omaisuuden menetyksestä. Omaisuuden käyttöä voidaan säännellä lailla siinä määrin</p>	<p>Tekoälyn ja uusien innovaatioiden tuomat hyödyt kansalaisille ja koko yhteiskunnalle.</p> <p>Suomen kilpailukyvyyn edistäminen tekoälyn ja digitalisaation saralla.</p> <p>Tekoälyn vastuullinen käyttö EU-sääntelyn mukaisesti.</p> <p>Monipuoliseen koulutusdataan pääsy, mikä on ratkaisevan tärkeää kaikessa tekoälykehityksessä (ei vain generatiivisen tekoälyn vaan kaikkien tekoälysovellusten, esim. terveyden, tieteen, tutkimuksen ja ympäristön alalla) sekä puolueellisuuden ja syrjinnän torjunnassa.</p> <p>Toimia olemassa olevien tasapainoisten tekijänoikeuskehysten (kuten EU:n DSM-direktiivin art 4 tekstin- ja datanlouhinnasta) mukaisesti, mikä mahdollistaa tekoälyinnovaatiot ja varmistaa samalla, että</p>	<p>toimivista tekstin- ja datanlouhintapoikkeuksista (TDM), koska tekoälysovellusten vastuullinen kehittäminen edellyttää pääsyä monipuoliseen ja korkealaatuiseen koulutusdataan.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Suomen elinkeinoelämän muita EU-maita heikompi asema hyödyntää tekoälyä liiketoiminnassaan. • Sisämarkkinoiden pirstoutuminen tekoälyn kehityksessä ja käytössä toisistaan poikkeavien kansallisten sääntelyjen tai sääntelyä koskevien tulkintojen vuoksi. • Lisensointi ei korvaa tasapainoista tekijänoikeusjärjestelmää eikä etenäkään TDM kaltaisia poikkeuksia. Lisensointivaatimus olisi käytännössä mahdoton, koska tekoälymallien kouluttamiseen tarvitaan suuri tietomäärä, eikä tekijänoikeuksien omistajuudesta ole kattavaa tietoa. Tämän seurauksena lisensointivaatimus estäisi tosiasiallisesti suurten kielimallien ja muiden huippuluokan tekoälysovellusten kehittämisen ja käytön. Jos innovoijat eivät pysty hyödyntämään tekoälyn kehittämiseen tarvittavia 	<p>täysimääräisesti, ihmiset mukana pitäen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kannatamme joustavaa sääntelykehikkoa, joka voi kehittyä tekniikan mukana ja varmistaa samalla tasapainoisen lähestymistavan, joka hyödyttää sekä luovan alan työntekijöitä että innovoijia. • Erilaiset generatiiviset tekoälytyökalut, kuten Googlen Music AI Incubator ja Pinpoint, sekä niiden tuotokset täydentävät ihmisen luovuutta eivätkä korvaa sitä. • Kun pohditaan tekoälyn kehittämiseen liittyviä kysymyksiä, on tärkeää tunnistaa ja ymmärtää mahdollisten tekoälysovellusten laajuus. Monilla aloilla – mukaan lukien terveydenhuolto, media ja viihde, sähköinen kaupankäynti, logistiikka, pankkitoiminta, rahoitus ja IT – tekoäly on jo käytössä, ja tekoälypohjaisia
--	--	--	--	--

	kuin se on yleisen edun mukaan välttämätöntä.	oikeudenhaltijoilla on ns. opt-out-mahdollisuus.	rakennuspalikoita, tekoälyn tarjoamat lukemattomat mahdollisuudet ovat vaarassa.	ratkaisuja ollaan integroimassa tuotteisiin ja palveluihin.
Täytäntöönpano	<p>17 artikla Omistusoikeus 2. Teollis- ja tekijänoikeudet turvataan</p>	<p>Tekijän- ja lähioikeuksien toteutumisen varmistaminen myös käytännössä</p> <p>Mahdollisuus puuttua tehokkaasti oikeudenloukkauksiin terveiden markkinoiden edistämiseksi</p> <p>Luovan työn ja yrittämisen mahdollistaminen tekijänoikeuksia turvaamalla</p> <p>Tarkemmin:</p> <ul style="list-style-type: none"> • avoimuusvelvoitteiden riittävä ja tarkoituksenmukainen toimeenpano • näyttötaakka käytetyistä teoksista ja käytön laillisuudesta kouluttajalla • seuraamukset tekijänoikeuksien turvaksi asetettujen velvoitteiden noudattamatta jättämisestä 	<ul style="list-style-type: none"> • Tekijänoikeuksien turvaamiseksi annetut säännökset jäävät kuolleeksi kirjaimeksi, jos niitä ei ole mahdollista panna täytäntöön tehokkaasti • Avoimuusvelvoitteita kierretään niin, ettei oikeudenhaltijoilla ole tietoa, mitä teoksia on käytetty ja mistä lähteestä • Tekijänoikeuksien turvaksi annettujen säännösten (esimerkiksi tekoälyasetus Art. 53(1c ja d) noudattamatta jättämisestä ei ole mitään seuraamuksia • Tekijänoikeuden rajoitussäännösten epäselvä ja liian laaja tulkinta • Suomalaisilla oikeudenhaltijoilla on heikommat mahdollisuudet valvoa oikeuksiaan ja puuttua väärinkäyttöksiin, ellei oikeussuojakeinoja korjata kansallisella tasolla EU-direktiivien mukaiseksi (esim. estomääräys, tiedonsaanti) Myös alhainen rangaistusmaksimi IP-rikoksista 	<ul style="list-style-type: none"> • Ainoastaan kouluttajalla on tieto siitä, mitä teoksia ja mistä lähteestä koulutukseen käytetään. Siksi oletuksena on epäselvissä tilanteissa oltava, että teoksia on käytetty, ellei kouluttaja muuta osoita • Suomessa IP-rikosten rangaistusmaksimi on EU-maiden alin, 2 vuotta. Tanskassa ja Ruotsissa rangaistusmaksimi on 6 vuotta.

		<ul style="list-style-type: none"> • DSM-direktiivin 4 artiklan asianmukaisen soveltamisen varmistaminen (ml. "laillinen pääsy" ja 4(3) kohdan opt out -oikeus) • tiedonsaannin, todisteiden turvaamisen, estomääräysten, korvauskanteiden ym. käytettävyys oikeudenloukkaustilanteissa myös EU-alueen ulkopuolelta käsin toimivaa palvelua kohtaan • EU-lainsäädännöllä annettujen oikeussuojakeinojen mahdollistaminen täysimääräisesti myös suomalaisille oikeudenhaltijoille lainsäädäntöä korjaamalla • IP-rikosten rangaistusmaksimin nostaminen pohjoismaiselle tasolle	heikentää mahdollisuuksia puuttua tai edes tutkia internetissä tapahtuvia oikeudenloukkauksia.	
--	--	---	--	--